PREȚUL CARBURANȚI

2

prețuri atât de

PETROL ŞI GAZE

De ce are România mari la carburanți?

CU TOATE CĂ PREȚUL PETROLULUI ESTE FOARTE MIC,

cotația combustibilor nu scade

În 2016, prețul petrolului a avut o evoluție cât de cât stabilă, însă la nivelul minim istoric. Cum era de aşteptat, la nivel mondial, prețurile carburanților au scăzut, fiind puternic influențate de cotațiile barilului de țiței. Şi în România prețurile combustibililor s-au tot redus, însă comparativ cu scăderea procentuală a petrolului din ultimii ani, reducerea cotațiilor carburanților nici nu poate avea termen de comparație.

> *Cel mai mic preț al petrolului a fost înregistrat în luna ianuarie a anului 2016, de aproximativ 30 de dolari*

Aşadar, cu toate că prețul petrolului se afla la un nivel extrem de mic, în România carburanții continuă să fie scumpi.

Întrebare evidentă este, în consecință, care este motivul pentru care benzina este atât de scumpă în țară noastră, iar răspunsul este următorul – taxele extrem de ridicate şi existența unui oligopol pe piața de distribuție a carburanților.

Prețul petrolului, sub 50 de dolari

Anul acesta, pretul petrolului s-a aflat la un nivel minim istoric. Cotația a pendulat între câştig şi pierderi, însă nivelul s-a menținut în cea mai mare parte a anului sub pragul de 50 de dolari barilul, acest nivel fiind depăşit doar cu câțiva dolari și pentru perioade scurte de timp.

În plus, nici estimările de creştere a cotației petrolului nu sunt optimiste, în condițiile în care analiştii spun că prețul se va menține în jurul valori de 50 de dolari în următoarele luni.

În România, acciza la benzină este de 491,21 de euro la mia de litri

58% din preţul benzinei sunt taxe

Mai mult de jumătate din preţul unui litru de benzină reprezintă taxe: TVA, accize, supra-accize şi impozite. Conform datelor Comisiei Europene, publicate în Oil Bulletin, 58% din preţul benzinei sunt taxe. Astfel, preţul mediu al benzinei a fost în noiembrie 2016 de 4,95 lei, cu taxe, iar fără taxe de 2,09 lei.

Românii plătesc un preţ mai mare la benzină comparativ cu bulgarii, cehii, polonezi şi ungurii, nivelul fiind apropiat de cel din Austria şi din Spania.

Cele mai mari preţuri la benzină se înregistrează în Olanda - 1,50 euro/litru de bezină, Italia - 1,48 euro, Grecia - 1,44 euro, Danemarca - 1,44 şi Marea Britanie - 1,35 euro.

Însă, dacă luăm în calcul nivelul veniturilor salariale ale românilor cu cele ale austriecilor sau spaniolilor, lucrurile capătă disproporţii mai accentuate

Uimitor este faptul că, cu excepţia Bulgariei, toate celelalte ţări din Uniunea Europeană care au preţuri la benzină mai mici decât România, au taxe mai mari.

Astfel, în Bulgaria 53% din preţul benzinei sunt taxe, în Ungaria – 59%, în Cehia – 61%, iar în Polonia – 63%.

Preţurile benzinei în noiembrie 2016:
Polonia - 1,01 euro un litru de bezină
Bulgaria - 1,05 euro un litru de bezină
Cehia - 1,09 euro un litru de bezină
Ungaria - 1,10 euro un litru de bezină
România - 1,11 euro un litru de bezină
Spania - 1,16 euro un litru de bezină
Austria - 1,12 euro un litru de bezină

Cea mai mare parte a ofertei de pe această piață este concentrată în portofoliul unui număr restrâns de companii petroliere: OMV-Petrom, Lukoil, Rompetrol, MOL, Gazprom, SOCAR

O piață oligopolistă

În acest context, Consiliul Concurenței arată, într-o analiză, că structura pieței carburanților este de oligopol.

Astfel, chiar dacă sectorul comercializării de carburanți cu amănuntul ocupă un loc important în economia românească, cu efecte asupra celorlalte domenii de activitate din România, caracteristicile principale ale acestui sector nu diferă foarte mult de restul țărilor europene, structura acestuia fiind, în linii mari, de oligopol.

„Mai exact, cea mai mare parte a ofertei de pe această piață este concentrată în portofoliul unui număr restrâns de companii petroliere (OMV-Petrom, Lukoil, Rompetrol, MOL, Gazprom, SOCAR). Pe această piață mai activează, de asemenea, o serie de întreprinderi neintegrate vertical, cu resurse financiare inferioare celor din prima categorie, care administrează una sau mai multe stații de distribuție carburanți (așa numiții "benzinari independenți")", conform instituției.

În plus, în ultimii ani au avut loc o serie de modificări la nivelul pieței comercializării de carburanți cu amănuntul. Evenimente, precum închiderea unor stații/deschiderea unor stații noi, tranzacții comerciale cu stații de distribuție, intrarea pe piață a unor companii care nu mai activaseră în România până la momentul respectiv, au influențat această piață, însă nu substanțial.

Totuşi, în țara noastră, structura a rămas cea a unei piețe oligopoliste, piață pe care un număr restrâns de companii petroliere au o influență reală şi determinantă asupra concurenței manifestate.

Cum se poate regla competiția?

Pentru a regla competiția pe piața carburanților, Consiliul Concurenței propune un set de măsuri și acțiuni, care au rolul să stimuleze concurența, măsuri ce nu au fost aplicate până în acest moment.

Printre măsurile care ar duce la stimularea concurenței se numără:

- Crearea unei baze de date și a unei aplicații web/mobile pentru compararea prețurilor la carburanți
- Afișarea prețurilor la carburanți la intrarea pe autostrăzi
- Modificarea legislației din domeniul achizițiilor publice pentru construcția de benzinării pe autostrăzi
- Publicarea rezultatelor controalelor efectuate cu privire la calitatea carburanților
- Creșterea ofertei pe piața carburanților
- Eliminarea barierelor la intrarea pe piața carburanților

O soluție în acest sens ar fi reprezentată de intrarea pe piața carburanților a marilor lanțuri de hiper/supermarketuri prezente în România. Această activitate nu ar fi una complet nouă, cu atât mai mult cu cât ele desfășoară deja activități de comercializare a carburanților în alte state

europene – ex: Franța, Germania, Marea Britanie – având o pondere importantă pe acest segment.

Înțelegeri anticoncurențiale

Consiliul Concurenței a amendat, la începutul anului 2016, cu 3,7 milioane de euro trei lanțuri de benzinării din România, în urma unei anchete care s-a întins pe parcursul mai multor ani. Amenda a fost acordată pentru încălcarea principiilor concurenței, mai precis pentru înțelegeri în privința prețurilor. În cadrul investigației, Autoritatea de Concurență a constatat că cele trei companii au participat la o înțelegere anticoncurențială, constând în fixarea prețurilor, discounturilor şi adaosurilor comerciale, împărțirea clienților şi a surselor de aprovizionare în activitatea de distribuție angro de benzină şi motorină pe piața românească.

De asemenea, în anul 2012, Consiliul Concurentei a amendat cu 1.891.729.966 lei şase companii petroliere pentru încheierea unei înțelegeri anticoncurențiale privind eliminarea de pe piață a unui sortiment de benzină.

